

Resultater fra registreringsnettet 2014 i vinterhvede

Se udviklingen af skadegørere i vinterhvede i planteavlskonsulenternes registreringsnet 2014.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Resumé

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Septoria var den dominerende skadegører, og i mange især tidligt såede marker optrådte der kraftige angreb. Mest Septoria blev fundet i Hereford, Nakskov, KWS Cleveland og KWS Dacanto. I JB Asano og andre modtagelige sorter optrådte der kraftige angreb af gulrust. Meldugangrebene var overvejende moderate, men især på let jord sås tilfælde af kraftige angreb, især i Mariboss. Brunrust kom meget sent. I de pløjede marker var angrebene af hvedebladplet overvejende svage, mens der i de upløjede marker med forfrugt hvede optrådte meget hvedebladplet.

I flere marker optrådte sidst på sæsonen mange bladlus.

I foråret var hveden ca. 2 uger længere fremme i udvikling end normalt, men noget af forskellen udlignede sig i løbet af sæsonen.

Baggrund

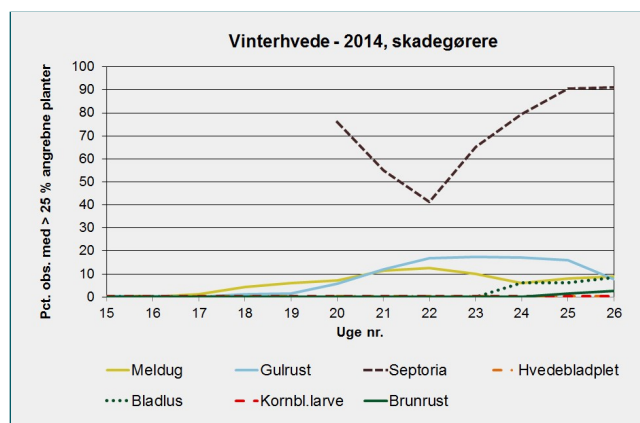
Angrebsudviklingen af skadegørere i vinterhvede er fulgt igen i 2014 i planteavlskonsulenternes registreringsnet. Detaljerede data er i vækstsæsonen løbende vist på [LandbrugsInfo](#) og [Landmand.dk](#). Nedenfor gives et kort sammendrag af resultaterne. Bedømmelserne er både foretaget i ubehandlede forsøgspareller og i marker (både svampebehandlede og ikke svampebehandlede), hvor planteavlskonsulenterne alligevel kom i forbindelse med markbesøg. I forsøgene er der således bedømt på de samme lokaliteter uge efter uge, mens der er bedømt i forskellige marker fra uge til uge.

I det følgende er kun vist data fra ubehandlede forsøg for at kunne sammenligne angrebsgraderne med tidligere år. I forsøgene er der bedømt i ubehandlede parceller på ca. 30 lokaliteter i 4-7 sorter pr. forsøg (i alt ca. 200 observationer). Der er bedømt i følgende sorter: Elixer, Hereford, JB Asano, Jensen, KWS Cleveland, KWS Dacanto, Mariboss, Nakskov, Tuareg og enkelte bedømmelser i Torp. Der er hovedsageligt bedømt i sorter, som er udbredt i dyrkningen. Forskelle i angrebsniveau for svampesygdomme fra år til år er derfor også påvirket af de valgte sorter i registreringsnettet.

De fundne angreb er blevet sammenholdt med de vejledende bekæmpelsestærskler i Planteværn Online, således at der for meldug, gulrust, brunrust og bladlus ugentligt kunne angives et bekæmpelsesbehov i de forskellige sorter. Til at fastlægge behovet for Septoria-bekæmpelse blev der vist et Danmarkskort med nedbørsdata.

Nedenfor ses et sammendrag af resultaterne. Angreb af svampesygdomme er bedømt som procent angrebne planter. Før vækststadium 32 bedømmes på hele planten, og derefter bedømmes på de tre øverste fuldt udviklede blade. Bedømmelsesmetoden kan medføre, at angrebsstyrken tilsyneladende "falder" omkring vækststadium 32. Fra og med vækststadium 45 bedømmes yderligere procent dækning på hvert af de to øverste blade. Sidstnævnte bedømmelser er kun undtagelsesvis vist i figurene. Angreb af bladlus og kornbladbiller er bedømt som procent strå med bladlus/larver. Bedømmelse af Septoria er først begyndt omkring vækststadium 37. Skadedyr er kun registreret i én sort pr. lokalitet.

I figur 1 ses angrebsudviklingen af skadegørere i vinterhvede i 2014. Det fremgår, at Septoria var den dominerende skadegører, mens gulrust i løbet af vækstsæsonen også optrådte med kraftige angreb i modtagelige sorter.

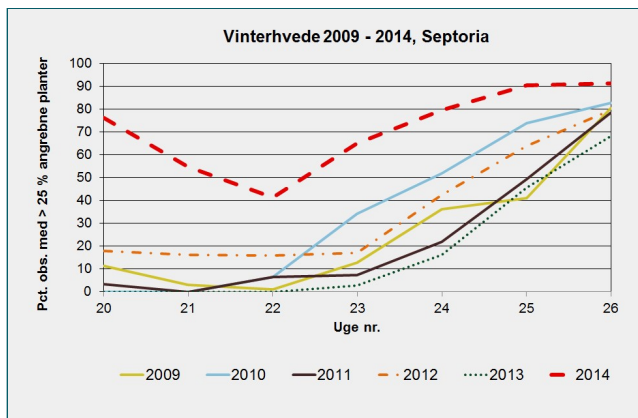

Figur 1. Udviklingen af skadegørere i vinterhvede i registreringsnettet 2014. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

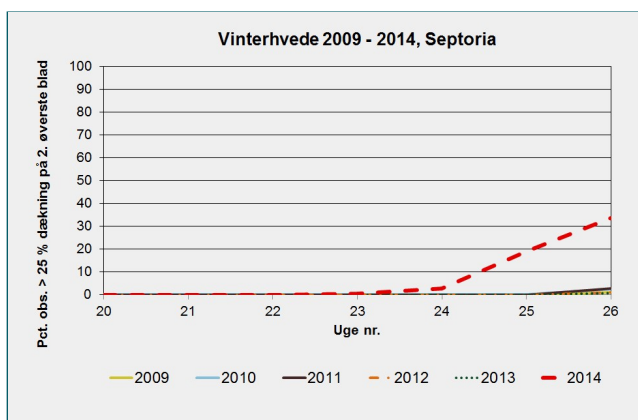
I figur 2 og 3 er angrebene af **Septoria** (hvedegråplet) sammenlignet med tidligere år. Det fremgår, at angrebene var kraftigere end normalt.

Hvedens udvikling var i foråret ca. 2 uger længere fremme end normalt grundet det milde vejr efterår, vinter og forår. I flere af de tidligst såede marker med bl.a. KWS Dacanto og Hereford fandtes meget Septoria på 4. øverste blad og begyndende angreb på spidsen af 3. øverste blad allerede i begyndelsen af maj i st. 37-39. Smitten sad i flere marker således ret højt oppe i afgrøden allerede på et tidligt vækststadium.

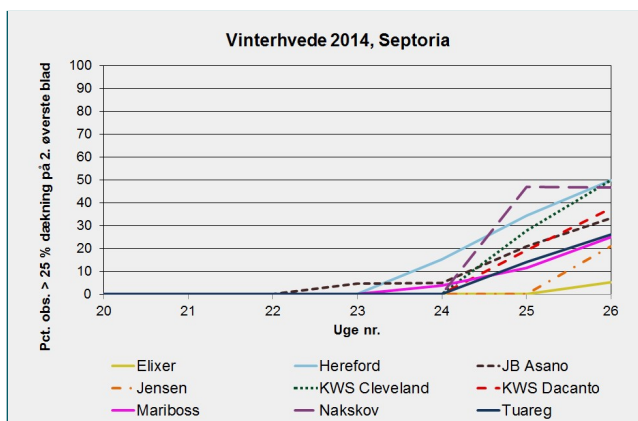
Mest Septoria blev fundet i Hereford, Nakskov, KWS Cleveland og KWS Dacanto. Se figur 4. Vær opmærksom på, at der i figur 3 og 4 er vist procent observationer med over 25 procent dækning på 2. øverste blad.

Figur 2. Udviklingen af Septoria i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

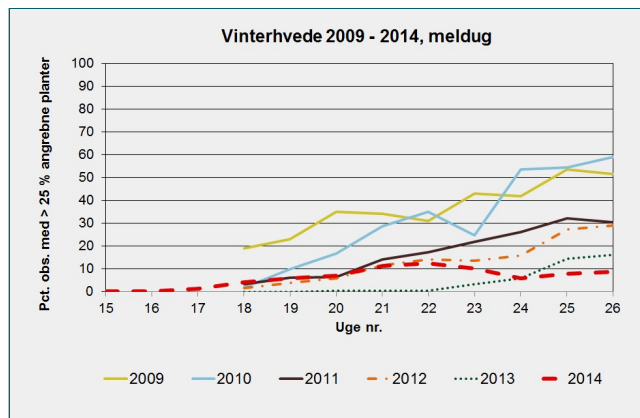
Figur 3. Udviklingen af Septoria i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. dækning på 2. øverste blad er angivet.

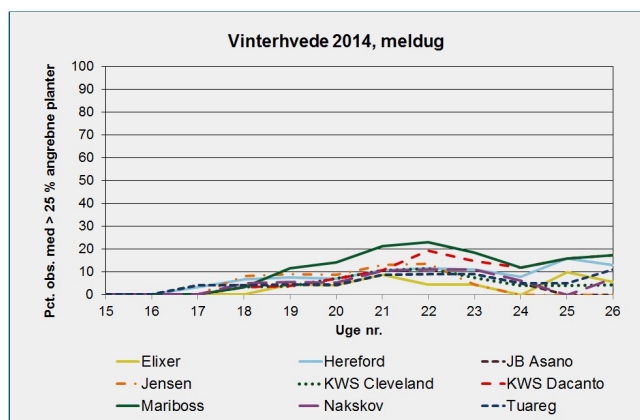
Figur 4. Udviklingen af Septoria i forskellige sorter i 2014. Pct. observationer med over 25 pct. dækning på 2. øverste blad er angivet.

Siden 2012 er der også foretaget bedømmelser af angreb af **hvedebladplet** i pløjede marker. Angreb af hvedebladplet ses først og fremmest ved reduceret jordbearbejdning og samtidig forfrugt hvede, fordi svampen overlever på planterester af hvede. Det fremgår af figur 1, at angrebene af hvedebladplet i pløjede marker i 2014 overvejende var svage, og i de fleste tilfælde først bredte sig relativt sent. I de upløjede marker med forfrugt hvede sås kraftige angreb af hvedebladplet i mange tilfælde.

Af figur 5 og 6 fremgår, at angrebene af **meldug** overvejende var moderate, men især på let jord sås tilfælde af kraftige angreb. Tilfælde af kraftige angreb blev fundet i de fleste sorter, men mest meldug optrådte i Mariboss.

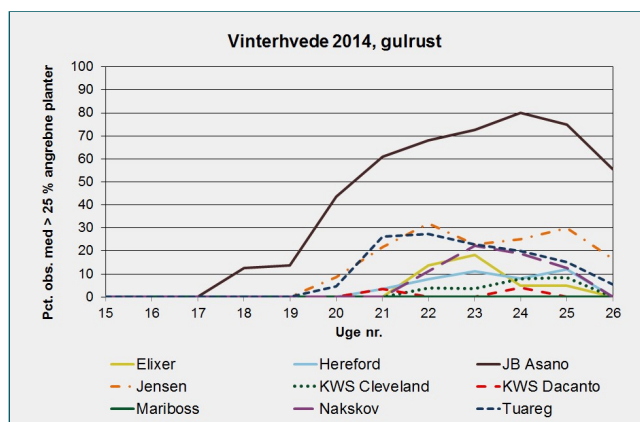

Figur 5. Udviklingen af meldug i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

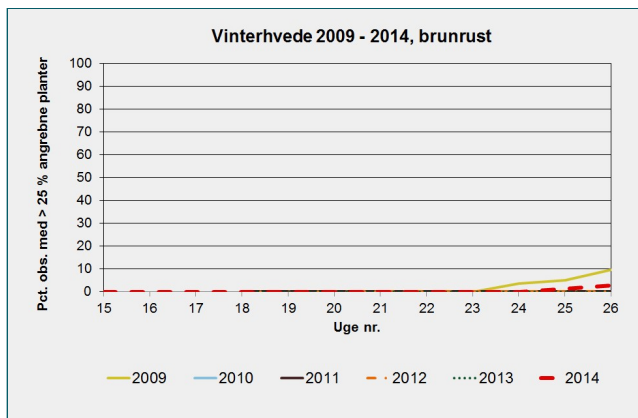
Figur 6. Udviklingen af meldug i forskellige hvedesorter i registreringsnettet 2014. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Angrebene af **gulrust** var mere udbredt end normalt, og i modtagelige sorter optrådte der kraftige angreb. Af figur 7 fremgår, at angrebene var mest udbredt i JB Asano, som er meget modtagelig. I Jensen optrådte også en del gulrust. Mindst angreb optrådte i Mariboss, hvor der kun blev fundet helt enkelte tilfælde af enkelte angrebne blade, og disse undersøges pt. hos Aarhus Universitet.

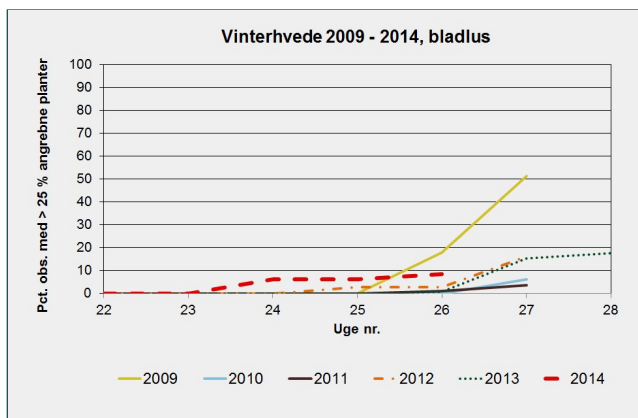
Figur 7. Udviklingen af gulrust i forskellige hvedesorter i registreringsnettet 2014. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Brunrust bredte sig først sent. Se figur 8.

Figur 8. Udviklingen af brunrust i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

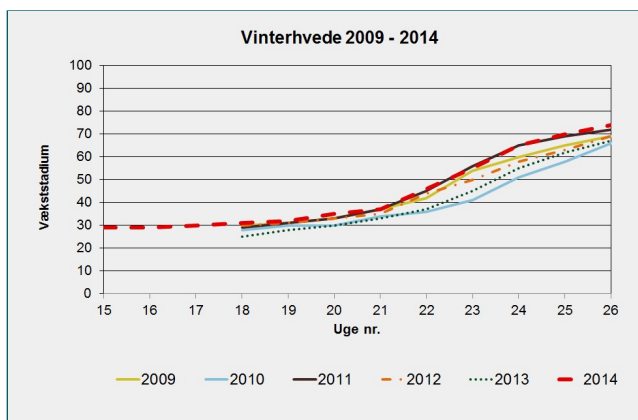
Angrebene af **bladlus** var overvejende moderate, men fra midten af juni udviklede der sig kraftige angreb i flere marker. Se figur 9.

Figur 9. Udviklingen af bladlus i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Angrebene af **kornbladlillelarver** var svage.

I figur 10 er **hvedens udvikling** i 2014 sammenlignet med tidligere år. Det fremgår, at hveden udviklede sig meget hurtigt som følge af det milde vejr efterår, vinter og forår. Registreringerne blev derfor også påbegyndt ca. 2 uger tidligere end normalt. I foråret var væksten ca. 2 uger længere fremme end normalt, men noget af forskellen udlignede sig i løbet af sæsonen.

Figur 10. Udviklingen i vækststadier i hvede i de seneste seks år i registreringsnettet.

Det er muligt at downloade alle [baggrundstal](#) og [figurer](#) i et Excel regneark.